

Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σχετικά με το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) για τον καθορισμό της μορφής των αδειών διέλευσης που χορηγούνται στα μέλη και τους υπαλλήλους των οργάνων

(2006/C 313/13)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

Τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 286,

Το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 8,

Την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,

Τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,

Την αίτηση γνωμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 45/2001, την οποία έλαβε στις 31 Ιουλίου 2006 από της Επιτροπής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ:

1. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Η Επιτροπή, με επιστολή της 26ης Ιουλίου 2006, διαβίβασε στον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό της μορφής των αδειών διέλευσης που χορηγούνται στα μέλη και τους υπαλλήλους των οργάνων. Ο ΕΕΠΔ ερμηνεύει την επιστολή αυτή ως αίτηση γνωμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

2. Το Πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που θεσπίστηκε στις 8 Απριλίου 1965 και προσαρτήθηκε στη Συνθήκη περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ιδίως το άρθρο 7, προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει για τη μορφή των κοινοτικών αδειών διέλευσης οι οποίες αναγνωρίζονται ως έγκυρα ταξιδιωτικά έγγραφα από τις αρχές των κρατών μελών. Το κείμενο αυτό αποτελεί τη νομική βάση της πραγματοποιούμενης επεξεργασίας δεδομένων (άρθρο 5α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001). Το Συμβούλιο, ως αρμόδιο στον τομέα αυτό, εκτιμά ότι η κοινοτική άδεια διέλευσης δεν ανταποκρίνεται πλέον, στην εποχή μας, στις προδιαγραφές ασφαλείας που απαιτούνται γι' αυτό το είδος εγγράφου και επομένως χρειάζεται πλήρη αναμόρφωση ώστε να συμμορφωθεί με τις ελάχιστες προδιαγραφές της ΔΟΠΑ (ICAO, Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας) και τις προδιαγραφές που έχουν επιβληθεί για το ευρωπαϊκό διαβατήριο (ιδίως τη βιομετρία) με τη βοήθεια νέων τεχνολογιών που προσφέρουν μέγιστη προστασία από τον κίνδυνο πλαστογραφίας και παραποίησης. Για λόγους τεχνολογίας, το Σώμα των Προϊσταμένων Διοίκησης ζήτησε από την Επιτροπή να μελετήσει το εν λόγω ζήτημα.

3. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι είναι σημαντικό να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση για νέα κοινοτική άδεια διέλευσης, δεδομένου ότι η νέα άδεια προβλέπει την εισαγωγή, σε μέσο αποθήκευσης (φορέα δεδομένων), βιομετρικών στοιχείων υπό μορφές διαλειτουργικές και μηχανικές αναγνώσιμες. Η παρούσα γνωμοδότηση δίνει στον ΕΕΠΔ τη δυνατότητα να διατυπώσει τη γνώμη του επί του θέματος, όπως είχε πράξει και στο παρελθόν με τις γνωμοδοτήσεις του για τα προγράμματα VIS ⁽¹⁾ και SIS II ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Γνώμη της 23ης Μαρτίου 2005 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας [COM(2004) 835 τελικό] EE C 181.

⁽²⁾ Γνώμη της 19ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τρεις προτάσεις για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) [COM(2005)230 τελικό, COM(2005)236 τελικό και COM(2005)237 τελικό], EE C 91.

4. Τα βιομετρικά στοιχεία είναι ιδιαίζουσας φύσεως διότι αφορούν τα φυσικά χαρακτηριστικά και τα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς ενός προσώπου και επιτρέπουν την εξακρίβωση της ταυτότητάς του με μεγαλύτερη ακρίβεια. Κατά τη γνώμη του ΕΕΠΔ, οι μελλοντικές επεξεργασίες στοιχείων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27, παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Οι επεξεργασίες αυτές πρέπει εφεξής να υποβάλλονται σε προκαταρκτικό έλεγχο εκ μέρους του ΕΕΠΔ, καθώς ενδέχεται να παρουσιάζουν κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων λόγω της φύσης των δεδομένων.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1 Γενικές παρατηρήσεις

5. Η γνώμη του ΕΕΠΔ ζητείται δυνάμει του άρθρου 28, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ωστόσο, λόγω του δεσμευτικού χαρακτήρα αυτής της διάταξης, πρέπει στο προοίμιο του κειμένου να γίνει αναφορά στην παρούσα γνωμοδότηση.

6. Ο ΕΕΠΔ δέχεται θετικά το γεγονός ότι ζητείται η γνώμη του σχετικά με την πρόταση για νέα κοινοτική άδεια διέλευσης, διότι η πρόταση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικής βελτίωσης και ασφάλισης των ταξιδιωτικών εγγράφων, ενόψει αποτελεσματικότερης προστασίας τους από την πλαστογραφία και παραποίηση.

2.2 Βιομετρικά στοιχεία

7. Η πρόταση για νέα κοινοτική άδεια διέλευσης προβλέπει τη δυνατότητα επεξεργασίας μιας νέας κατηγορίας δεδομένων που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή: πρόκειται για τα βιομετρικά στοιχεία. Ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει τη σημασία μεγαλύτερης ασφάλισης των αδειών διέλευσης, ώστε να αντιμετωπιστούν η παραποίηση και πλαστογραφία και η δολία χρήση αυτών των εγγράφων. Ωστόσο, κατά την εισαγωγή βιομετρικών στοιχείων αναγνώρισης και τις αντίστοιχες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να τηρούνται ορισμένες αρχές οι οποίες προστατεύουν τα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες των προσώπων και κυρίως τα δικαιώματά τους σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν. Η τήρηση αυτών των αρχών είναι ακόμη πιο ουσιώδης όταν πρόκειται για επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων τα οποία, εκ της φύσεώς τους, παρέχουν πληροφορίες για συγκεκριμένο άτομο και, μάλιστα, ορισμένα βιομετρικά στοιχεία αφήνουν ενδεχομένως ίχνη στην καθημερινή ζωή των ατόμων και μπορούν, άρα, να συλλέγονται εν αγνοία τους (δακτυλικά αποτυπώματα, κυρίως).

8. Εξάλλου, αυξάνει συνεχώς η τάση να χρησιμοποιούνται βιομετρικά στοιχεία στα συστήματα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (VIS, SIS II, EURODAC, ευρωπαϊκά διαβατήρια κλπ.), χωρίς, ωστόσο, να συνοδεύεται από προσεκτική μελέτη των πιθανών κινδύνων και των απαιτούμενων εγγυήσεων. Η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 θεωρεί ότι τα στοιχεία αυτού του είδους (βιομετρικά) είναι ιδιαίζουσας φύσεως διότι αφορούν τα φυσικά χαρακτηριστικά και τα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς ενός προσώπου και επιτρέπουν την αναμφισβήτητη εξακρίβωση της ταυτότητάς του⁽¹⁾. Είναι σκόπιμο, άρα, η χρήση βιομετρικών στοιχείων να συνοδεύεται από τη θέσπιση πρόσθετων εγγυήσεων και ενισχυμένων διαδικασιών ελέγχου.

9. Ο ΕΕΠΔ έχει ήδη προτείνει, σε προηγούμενη γνωμοδότηση⁽²⁾, να συσταθεί ένας κατάλογος κοινών και θεμελιωδών απαιτήσεων που θα λαμβάνουν υπόψη τον εξ ορισμού ευαίσθητο χαρακτήρα των βιομετρικών στοιχείων. Ο κατάλογος αυτός θα πρέπει να μπορεί να εφαρμόζεται σε όλα τα συστήματα που χρησιμοποιούν τη βιομετρία, ανεξαρτήτως της φύσεώς τους.

10. Στην ίδια γνώμη, ο ΕΕΠΔ υπογράμμισε τη σημασία που δίνεται στη διαδικασία καταχώρησης για τα βιομετρικά συστήματα. Στο υφιστάμενο κείμενο της πρότασης, η πηγή των βιομετρικών στοιχείων και ο τρόπος συλλογής τους δεν αναλύονται λεπτομερώς. Η διαδικασία καταχώρησης είναι κείμενο και δεν μπορεί να ρυθμίζεται απλώς με παραρτήματα, διότι επηρεάζει άμεσα το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας, ήτοι το επίπεδο εσφαλμένης απόρριψης (False Rejection Rate) ή εσφαλμένης έγκρισης (False Acceptance Rate) που μπορεί να προκύψει.

11. Ενδεικτικά, ο ΕΕΠΔ συνιστά να θεσπιστούν διαδικασίες «δεύτερης γραμμής» (τεχνικής φύσεως και σχετικές με το δικαίωμα πρόσβασης) οι οποίες θα πρέπει να είναι εύκολα διαθέσιμες και να εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία καταχώρησης, με σκοπό το σεβασμό της αξιοπρέπειας των προσώπων τα οποία δεν θα μπορούσαν να δώσουν δακτυλικά αποτυπώματα αποδεκτά από το συγκεκριμένο σύστημα.

⁽¹⁾ Έγγραφο εργασίας σχετικά με τη βιομετρία (έγγρ. MARKT/12168/02/FR — WP 80).

⁽²⁾ Γνώμη της 19ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τρεις προτάσεις για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) [COM(2005)230 τελικό, COM(2005)236 τελικό και COM(2005)237 τελικό], EE C 91.

12. Στο άρθρο 2 της πρότασης κανονισμού προβλέπεται ότι το μέσο αποθήκευσης περιέχει τα προσωπικά δεδομένα που αναγράφονται στην άδεια διέλευσης, μία ψηφιακή φωτογραφία προσώπου και δακτυλικά αποτυπώματα ενσωματωμένα υπό μορφή που εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα. Το άρθρο 4 της πρότασης ορίζει ότι τα βιομετρικά χαρακτηριστικά της κοινοτικής άδειας διέλευσης χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξακρίβωση της γνησιότητας του εγγράφου και της ταυτότητας του κατόχου μέσω άμεσα διαθέσιμων συγκρίσιμων χαρακτηριστικών. Υπό το φως των προαναφερόμενων δύο άρθρων, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να διατυπώσει τις εξής παρατηρήσεις:

- Στις 28 Φεβρουαρίου 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την απόφαση για τη θέσπιση των τεχνικών προδιαγραφών σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών. Υιοθέτησε επίσης στις 28 Ιουνίου 2006 την απόφαση για τη θέσπιση των τεχνικών προδιαγραφών σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών, απόφαση με την οποία καθορίζονται πρόσθετες τεχνικές προδιαγραφές για την αποθήκευση και την προστασία των απαιτούμενων δακτυλικών αποτυπωμάτων. Ο ΕΕΠΔ συνιστά να περιληφθεί στον κανονισμό αναφορά σε αυτά τα έγγραφα καθώς αφορούν τις τεχνικές πτυχές των βιομετρικών στοιχείων και ιδίως τις πτυχές που αφορούν τη μορφή των δακτυλικών αποτυπωμάτων και της εικόνας του προσώπου.
- Δεδομένου ότι οι κοινοτικές άδειες διέλευσης χρησιμοποιούνται σε τρίτες χώρες, είναι σκόπιμο να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ των ευρωπαϊκών συστημάτων και των συστημάτων των τρίτων χωρών. Ο ΕΕΠΔ έχει ήδη εξετάσει αυτό το ζήτημα στη γνώμη που διατύπωσε για το σύστημα VIS ⁽¹⁾. Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να τονίσει εκ νέου ότι η διαλειτουργικότητα των συστημάτων δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατά παράβαση της αρχής του οριοθετημένου σκοπού, και ότι οποιαδήποτε σχετική πρόταση θα πρέπει να υποβάλλεται στον ίδιο.
- Το κείμενο της πρότασης δεν είναι σαφές ως προς τη δυνατότητα αποθήκευσης των δακτυλικών αποτυπωμάτων σε θερμοθετημένη βάση δεδομένων η οποία θα αποτελέσει κατ' αυτόν τον τρόπο μητρώο των εκδιδόμενων κοινοτικών αδειών διέλευσης. Η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 υπογραμμίζει στη γνώμη της 3/2005 ⁽²⁾ ότι είναι αντίθετη με την αποθήκευση των βιομετρικών και άλλων δεδομένων όλων των κατόχων διαβατηρίου στην ΕΕ σε κεντρική βάση δεδομένων για τα ευρωπαϊκά διαβατήρια και ταξιδιωτικά έγγραφα. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι ισχύει το ίδιο και στην περίπτωση της κοινοτικής άδειας διέλευσης. Η κοινοτική άδεια διέλευσης χρησιμοποιείται πράγματι για την επαλήθευση της ταυτότητας των προσώπων κατά τη διέλευσή τους στα σύνορα τρίτων χωρών. Ως εκ τούτου, η δημιουργία και η ανάπτυξη κεντρικής βάσης δεδομένων που θα περιέχει τα προσωπικά στοιχεία και ιδίως τα βιομετρικά στοιχεία όλων των προσώπων που είναι δικαιούχοι κοινοτικής άδειας διέλευσης δεν είναι αιτιολογημένη, θα παραβίαζε τη βασική αρχή της αναλογικότητας και, επομένως, πρέπει να αποφευχθεί. Το ζήτημα αυτό διαφοροποιείται από το ζήτημα της επεξεργασίας των αιτήσεων για τη χορήγηση κοινοτικής άδειας διέλευσης, τις οποίες διαχειρίζεται η αρμόδια για την έκδοση κοινοτικών αδειών διέλευσης υπηρεσία, ζήτημα στο οποίο θα επανέλθουμε στη συνέχεια.

13. Ως προς την ασφάλεια της κοινοτικής άδειας διέλευσης, η σελίδα προσωπικών δεδομένων που είναι μηχανικά αναγνώσιμα είναι σύμφωνη με το έγγραφο 9303 της ΔΟΠΑ, 1ο μέρος (μηχανικός αναγνώσιμα διαβατήρια), και ο τρόπος έκδοσής της είναι σύμφωνος με τις προδιαγραφές που ισχύουν για τα μηχανικά αναγνώσιμα διαβατήρια που περιλαμβάνονται στο έγγραφο, καθώς και με τα ελάχιστα πρότυπα ασφαλείας που προβλέπει ο κανονισμός αριθ. 2252/2004.

2.3 Τεχνικό μέσο

14. Η πρόταση κανονισμού προβλέπει (στο άρθρο 2, παράγραφος 2) ότι οι κοινοτικές άδειες διέλευσης περιλαμβάνουν μέσο αποθήκευσης, το οποίο διαθέτει επαρκή χωρητικότητα και ικανότητα προκειμένου να διασφαλίζεται η ακεραιότητα, η αυθεντικότητα και η εμπιστευτικότητα των δεδομένων. Το εν λόγω κείμενο συνάδει με ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2004 ⁽³⁾, θέση την οποία στηρίζει επίσης και η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ πρβ. παραπάνω ΕΕ C 181/26.

⁽²⁾ Γνώμη 3/2005 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2252/2004 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών.

⁽³⁾ Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου που αφορά τη θέσπιση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια των πολιτών της ΕΕ [COM(2004)0116 — C5-0101/2004—2004/0039(CNS)], [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004AP0073\(01\):EL:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004AP0073(01):EL:HTML)

⁽⁴⁾ Επιστολή της 18ης Αυγούστου 2004 που απηύθυνε ο πρόεδρος της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στον πρόεδρο της επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE), στο γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο διευθυντή της ΓΔ Επιχειρήσεις και στον γενικό διευθυντή της ΓΔ Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (δεν έχει δημοσιευθεί).

15. Προκειμένου να τηρούνται οι αποφάσεις που ισχύουν για ζητήματα ασφαλείας των ταξιδιωτικών εγγράφων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι η πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στο μικροκύκλωμα υπόκειται υποχρεωτικά σε στοιχειώδη έλεγχο, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε συσκευή ανάγνωσης πρέπει να είναι επίσης εξοπλισμένη με σαρωτή (σκάνερ) ο οποίος θα συνάγει από τα αναγραφόμενα στο διαβατήριο δεδομένα τον κλειδαρίθμο που απαιτείται για το άνοιγμα και την ανάγνωση του μικροκυκλώματος. Επιπλέον, η πρόσβαση στα δακτυλικά αποτυπώματα υπόκειται υποχρεωτικά σε διευρυμένο έλεγχο. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί κρυπτογράφηση η οποία απαιτεί αναδραστική διαχείριση των κλειδαρίθμων προσπέλασης.

2.4 Σκοπός και αναλογικότητα

16. Κατά την εισαγωγή βιομετρικών στοιχείων αναγνώρισης και τις αντίστοιχες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να τηρούνται ορισμένες αρχές οι οποίες προστατεύουν τα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες των προσώπων και κυρίως τα δικαιώματά τους σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν. Η τήρηση αυτών των αρχών είναι ακόμη πιο ουσιώδης όταν πρόκειται για επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων τα οποία, εκ της φύσεώς τους, παρέχουν πληροφορίες για συγκεκριμένο άτομο. Πολύ περισσότερο, μάλιστα, λόγω του ότι ορισμένα βιομετρικά στοιχεία αφήνουν ενδεχομένως ίχνη στην καθημερινή ζωή των ατόμων και μπορούν, άρα, να συλλέγονται εν αγνοία τους (δακτυλικά αποτυπώματα, κυρίως).

17. Ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζει, επομένως, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 95/46/EK, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται μόνο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. Επιπλέον, πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία (αρχή του τελικού σκοπού).

18. Η αρχή του τελικού σκοπού (τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται και να υφίστανται επεξεργασία για καθορισμένους και σαφείς σκοπούς και η μεταγενέστερη χρησιμοποίησή τους μπορεί να επιτραπεί μόνον υπό πολύ αυστηρούς όρους) και η αρχή της αναλογικότητας (η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαία και μόνον εφόσον τα ίδια αποτελέσματα δεν μπορούν να επιτευχθούν με κανένα άλλο μέσο που να θίγει λιγότερο το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής) πρέπει να τηρούνται κατά την επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων. Όπως προαναφέρθηκε, η δημιουργία κεντρικής βάσης δεδομένων που θα περιέχει τα προσωπικά στοιχεία και ιδίως τα βιομετρικά στοιχεία όλων των προσώπων που είναι δικαιούχοι κοινοτικής άδειας διέλευσης θα παραβίαζε την αρχή της αναλογικότητας.

2.5 Ενημέρωση και πρόσβαση

19. Η πρόταση κανονισμού περιέχει αναφορά στο δικαίωμα ενημέρωσης (δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα, επαλήθευσης, διόρθωσης και διαγραφής δεδομένων) των προσώπων στα οποία χορηγείται άδεια διέλευσης. Ωστόσο, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να προστεθεί στην αιτιολογική παράγραφο 6 της πρότασης αναφορά στο άρθρο 33 του κανονισμού 45/2001 σχετικά με το δικαίωμα ένστασης του προσωπικού των Κοινοτήτων.

20. Οι αρχές και οι οργανισμοί οι εξουσιοδοτημένοι να συμβουλευόνται τα δεδομένα που έχουν καταχωριστεί στο μέσο αποθήκευσης των εγγράφων ορίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διεθνών συμφωνιών. Ο ΕΕΠΔ συνιστά να προσδιοριστούν οι αρχές στις οποίες απευθύνεται ο κανονισμός καθώς και τα δικαιώματα πρόσβασης που τους παραχωρούνται. Για λόγους ασφαλείας της επεξεργασίας, πρέπει να υπάρχουν εγγυήσεις ότι μόνον οι αρμόδιες αρχές θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στο μικροκύκλωμα.

21. Σε περίπτωση ελέγχου της κοινοτικής άδειας διέλευσης σε τρίτη χώρα, υπάρχουν επί του παρόντος αναπάντητα ερωτήματα: σε ποια δεδομένα του μέσου αποθήκευσης θα έχουν πρόσβαση οι τρίτες χώρες; Επίσης, ποια μέτρα προστασίας διασφαλίζουν ότι οι τρίτες χώρες δεν διατηρούν τα δεδομένα στα οποία είχαν πρόσβαση; Τα ζητήματα σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές δεν έχουν ακόμα επιλυθεί.

3. ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

3.1 Η έκδοση κοινοτικών αδειών διέλευσης

22. Η διαχείριση της έκδοσης κοινοτικών αδειών διέλευσης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 3 της πρότασης, προβλέπει ότι οι κοινοτικές άδειες διέλευσης εκδίδονται από κάθε θεσμικό όργανο, ενδεχομένως μέσω ειδικευμένου φορέα. Ωστόσο, ένα ή περισσότερα θεσμικά όργανα μπορούν να αναθέτουν σε άλλο θεσμικό όργανο να εκδίδει εκ μέρους τους κοινοτικές άδειες διέλευσης. Εξετάζεται επίσης το ενδεχόμενο η Επιτροπή — κατόπιν πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών — να ορίζει φορέα υπεύθυνο για την εκτύπωση ασυμπλήρωτων κοινοτικών αδειών διέλευσης και ενδεχομένως για την εξατομίκευσή τους με την προσθήκη των προσωπικών στοιχείων κατόχου. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης των επεξεργασιών που πραγματοποιούνται και των αναγκαιών όρων προστασίας που πρέπει να περιβάλλουν αυτές τις επεξεργασίες, οι κανόνες που θα διέπουν την επιλογή του φορέα που θα αναλάβει την επεξεργασία πρέπει να λαμβάνουν ιδιαίτερος υπόψη τους τις αρχές του κανονισμού 45/2001 σχετικά με την εμπιστευτικότητα και ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων (άρθρα 21, 22 και 23 του κανονισμού).

23. Με την επιφύλαξη του περιεχομένου της γνωμοδότησης προκαταρκτικού ελέγχου του ΕΕΠΔ, τον οποίον θα διενεργήσει κατόπιν κοινοποίησης ⁽¹⁾ από τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων του αρμόδιου θεσμικού οργάνου ή των αρμόδιων θεσμικών οργάνων για τη μελλοντική διεκπεραίωση των κοινοτικών αδειών διέλευσης, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί στο σημείο αυτό να διατυπώσει ορισμένες γενικές ιδέες για την εν λόγω μελλοντική διαδικασία.

3.2 Το έντυπο

24. Τα έγγραφα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της γνωμοδότησης δεν περιέχουν στοιχεία σχετικά με το έντυπο το οποίο πρέπει να συμπληρώνουν οι ενδιαφερόμενοι (ή οι δικαιούχοι) προκειμένου να τους χορηγηθεί κοινοτική άδεια διέλευσης. Ωστόσο, σε μία περίπτωση που εξετάστηκε στο παρελθόν από τον ΕΕΠΔ, διαπιστώθηκε ότι τα προσωπικά δεδομένα που υφίστανται επεξεργασία στο πλαίσιο της έκδοσης των παλιών κοινοτικών αδειών διέλευσης δεν είναι δεδομένα σχετικά με την υγεία και, ακόμη και στην περίπτωση που ορισμένα δεδομένα συνδέονται με την υγεία (υπό την επικεφαλίδα «ιδιαίτερα χαρακτηριστικά»), δεν πρόκειται για υποχρεωτικά δεδομένα. Επιπροσθέτως, ισχύει η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο η) του κανονισμού 45/2001. Για το λόγο αυτό και προκειμένου να διαμορφώσει ακριβή εικόνα για το περιεχόμενο της υπό εξέταση διαδικασίας, ο ΕΕΠΔ συνιστά, στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 27 του κανονισμού 45/2001, να συμπεριληφθεί στο φάκελο αντίγραφο του εντύπου αίτησης για τη χορήγηση κοινοτικής άδειας διέλευσης, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που ενδεχομένως θα διευκόλυνε την εξέταση του ζητήματος.

3.3 Ποιότητα των δεδομένων

25. Το άρθρο 4, παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού 45/2001 ορίζει ότι «τα δεδομένα πρέπει να είναι πρόσφορα, συναφή προς το θέμα και όχι υπέρμετρα σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία». Τα δεδομένα που υφίστανται επεξεργασία στο πλαίσιο της υπό ανάλυση διαδικασίας ενδέχεται να είναι ευρέως φάσματος (τουλάχιστον τα βιομετρικά δεδομένα), γεγονός που συνεπάγεται ότι είναι δύσκολο να διαπιστωθεί εκ των προτέρων και χωρίς γνώση της εκάστοτε συγκεκριμένης περίπτωσης εάν τα δεδομένα είναι «πρόσφορα, συναφή προς το θέμα και όχι υπέρμετρα». Συνεπώς, είναι σημαντικό τα πρόσωπα που θα επεξεργαστούν τα δεδομένα στο πλαίσιο των διαφόρων διαδικασιών να είναι σωστά ενημερωμένα για την υποχρέωση τήρησης της αρχής που ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1 στοιχείο γ) και να επεξεργάζονται τα δεδομένα σύμφωνα με αυτή την αρχή. Στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 27 του κανονισμού 45/2001 διαδικασίας, ο ΕΕΠΔ θα φροντίσει να εισηγηθεί την εκπόνηση οδηγιών ακολουθούμενης πρακτικής ώστε τα πρόσωπα αυτά να ενημερώνονται σωστά για τις υποχρεώσεις τους. Θα φροντίσει επίσης να εισηγηθεί την ανάπτυξη ειδικής επιμόρφωσης για τα προβλήματα που θέτει η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

26. Επιπλέον, τα δεδομένα πρέπει να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να ενημερώνονται [άρθρο 4, παράγραφος 1 στοιχείο δ)]. Με βάση τα στοιχεία που περιέχει ο υποβληθείς φάκελος, είναι αδύνατο να διαπιστωθεί κατά πόσον εξασφαλίζεται η ακρίβεια των δεδομένων. Επίσης, δεν είναι δυνατόν να επαληθευθεί επί του παρόντος εάν η διαδικασία ή το σύστημα καθ'αυτό θα εγγυώνται πλήρως την τήρηση της ποιότητας των δεδομένων. Όπως τονίστηκε στην προηγούμενη παράγραφο, μόνον μέσω ανάλυσης στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 27 θα εξακριβωθεί εάν έχουν θεσπιστεί επαρκή μέτρα προστασίας.

3.4 Διατήρηση των δεδομένων

27. Το κείμενο προβλέπει για τις νέες άδειες διέλευσης διάρκεια ισχύος που εκτείνεται σε διάστημα 5 ετών. Ωστόσο, το κείμενο δεν προβλέπει διάρκεια διατήρησης των δεδομένων που αφορούν κάθε φάκελο και κατ'επέκταση κάθε αίτηση. Στον κανονισμό 45/2001 καθορίζεται ότι τα δεδομένα διατηρούνται υπό μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία [άρθρο 4, παράγραφος 1 στοιχείο ε)]. Όπως τονίστηκε ανωτέρω, πρέπει να αποφευχθεί η διατήρηση βιομετρικών στοιχείων σε βάση δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ συνιστά, επομένως, να διαχωριστεί η επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων από την επεξεργασία των στοιχείων που παρέχονται στα έντυπα αιτήσεων για τη χορήγηση κοινοτικής άδειας διέλευσης. Αυτά τα τελευταία στοιχεία μπορούν να διατηρούνται στο πλαίσιο της συνήθους διεκπεραίωσης των αιτήσεων για τη χορήγηση κοινοτικής άδειας διέλευσης.

4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

28. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί θετικό το γεγονός ότι ζητήθηκε η γνώμη του σχετικά με την κοινοτική άδεια διέλευσης. Ωστόσο, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι εξής παρατηρήσεις:

— Πρέπει να γίνει αναφορά στην παρούσα γνωμοδότηση στο προοίμιο του κανονισμού, πριν από τις αιτιολογικές παραγράφους («έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση ...»).

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 27, παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) 45/2001.

- Εύκολα διαθέσιμες διαδικασίες «δευτέρης γραμμής» πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία καταχώρησης των βιομετρικών στοιχείων.
- Για τον καθορισμό των τεχνικών πτυχών της κοινοτικής άδειας διέλευσης πρέπει να γίνει αναφορά στις αποφάσεις της Επιτροπής της 28ης Φεβρουαρίου 2005 και της 28ης Ιουνίου 2006 για τη θέσπιση των τεχνικών προδιαγραφών σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών.
- Τα βιομετρικά στοιχεία δεν πρέπει να αποθηκεύονται σε κεντρική βάση δεδομένων.
- Το περιεχόμενο και η μορφή των υπό εξέταση βιομετρικών στοιχείων καθώς και οι εγγυήσεις που συνοδεύουν την εισαγωγή βιομετρικών στοιχείων στην κοινοτική άδεια διέλευσης, πρέπει να περιγραφούν πιο συγκεκριμένα.
- Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η διαλειτουργικότητα των συστημάτων δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατά παράβαση της αρχής του οριοθετημένου σκοπού, και ότι οποιαδήποτε σχετική πρόταση θα πρέπει να υποβάλλεται στον ΕΕΠΔ.
- Κατά την επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην αρχή του τελικού σκοπού και στην αρχή της αναλογικότητας.
- Για να προσελκυθεί η προσοχή των μελών και υπαλλήλων των θεσμικών οργάνων στο ζήτημα αυτό, είναι σκόπιμο να προστεθεί στην αιτιολογική παράγραφο 6 της πρότασης αναφορά στο άρθρο 33 του κανονισμού 45/2001 σχετικά με το δικαίωμα ένστασης του προσωπικού των Κοινοτήτων.
- Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί η πρόταση να προβλέπει την κατάρτιση περιοριστικού καταλόγου των αρμόδιων αρχών που θα έχουν πρόσβαση στα δεδομένα και τον προσδιορισμό των δικαιωμάτων πρόσβασης που θα τους παραχωρηθούν.
- Τα κριτήρια επιλογής του φορέα που αναφέρεται στο άρθρο 3 της πρότασης πρέπει να οριστούν προσεκτικά, δεδομένης της ιδιαίτερης φύσης των βιομετρικών στοιχείων.
- Η διαδικασία έκδοσης των κοινοτικών αδειών διέλευσης υπόκειται στον προκαταρκτικό έλεγχο του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, δυνάμει του άρθρου 27, παράγραφος 1 του κανονισμού 45/2001.
- Ενόψει ανάλυσης των πτυχών που συνδέονται με την προστασία των δεδομένων, στο πλαίσιο του προκαταρκτικού ελέγχου, πρέπει να τεθεί στη διάθεση του ΕΕΠΔ το έντυπο αίτησης για τη χορήγηση κοινοτικής άδειας διέλευσης, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που ενδεχομένως θα διευκόλυνε την εξέταση του ζητήματος.
- Συνιστάται η εκπόνηση οδηγιών ακολουθούμενης πρακτικής ώστε τα πρόσωπα που είναι αρμόδια για την επεξεργασία των δεδομένων να ενημερώνονται σωστά για τις υποχρεώσεις τους. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί το ενδεχόμενο ανάπτυξης ειδικής επιμόρφωσης για τα προβλήματα που θέτει η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.
- Πρέπει να διασφαλιστεί ότι με κατάλληλες διαδικασίες τηρείται η αρχή της ποιότητας των δεδομένων.

Βρυξέλλες, 13 Οκτωβρίου 2006

Peter HUSTINX

Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων